

Bazele programării I

Structuri de date. Mulțime

Tipul de date Mulțime

Tipul mulțime este un tip de date structurat, total diferit de celelalte tipuri structurate. Mulțimea este o totalitate de obiecte distincte.

Obiectele mulțimii se numesc **elemente**.

Proprietățile mulțimii:

- **Toate elementele mulțimii aparțin unui domeniu;**

Mulțimea tuturor numerelor întregi este domeniu pentru orice mulțime de numere naturale.

- **Orice element al mulțimii are numai două alternative: aparține sau nu aparține mulțimii respective;**

Mulțimile $\{1,2,7\}$ și $\{1,1,2,7,7\}$ sunt identice.

- **Ordinea enumerării element. mulțimii nu are importanță.**

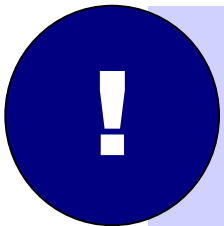
Mulțimile $\{1,2,7\}$, $\{2,7,1\}$ și $\{7,2,1,1,7\}$ sunt identice.

Reprezentarea datelor ca mulțime

Într-un algoritm mulțimile de obiecte pot fi reprezentate sub diferite forme de structuri de date:

- Tablouri;
- Fișiere;
- Structuri de date dinamice;
- Mulțimi.

Datele pot fi reprezentate ca date de tip mulțime numai în acele situații când se **respectă cele trei proprietăți ale mulțimii**.

Definirea tipului de date mulțime

Type

$\langle \text{Nume\_tip} \rangle = \text{Set of } \langle \text{Nume\_tip\_baza} \rangle$

Nume_tip_baza – este tip de date ordinal (Char, Boolean, enumerare, interval de Natural, interval de Integer, interval de Char).

Domeniul de definiție a tipului mulțime reprezintă **mulțimea tuturor submulțimilor** tipului de bază, inclusiv mulțimea vidă.

Dacă tipul de bază are N valori, atunci domeniul de definiție va conține **2^n valori**.

Exemplu

Type

Oras = (Balti, Floresti, Soroca)

M_Oras = Set of Oras

Var

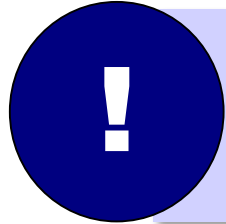
X: M_Oras

Variabila X poate
primi $2^3 = 8$ valori
diferite.

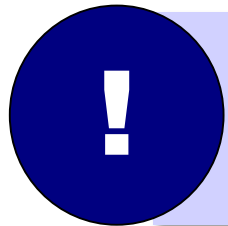
[ ]
[Balti]
[Floresti]
[Soroca]
[Balti, Floresti]
[Balti, Soroca]
[Floresti, Soroca]
[Balti, Floresti,
Soroca]

Reprezentarea în memorie a variabilelor de tip mulțime

Variabilele de tip mulțime se reprezintă în memoria operativă pe **N biți**.

O variabilă de tip mulțime se alocă pe **$(N \div 8) + 1$** octeți.

Fiecare element posibil al mulțimii se reprezintă pe **un bit**. Dacă elementul aparține mulțimii, atunci bitul respectiv este poziționat pe 1, în caz contrar – pe 0.

Exemplu

Type

Oras = (Balti, Floresti, Soroca)

M_Oras = Set of Oras

Var

M1: M_Oras

M2: M_Oras

M3: M_Oras

M4: M_Oras

M1 := [Balti]

M2 := [Balti, Soroca]

M3 := [Balti, Floresti,
Soroca]

M4 := []

1	0	0
1	0	1
1	1	1
0	0	0

Exemplu

Type

Cifre = 0..9

M_Cifre = Set Of Cifre

Var

Impare: M_Cifre

Pare: M_Cifre

Variabilele Impare, Pare
poate primi **$2^{10} = 1024$**
valori diferite.

Impare:= [1,3,5,7,9]

Pare:= [0,2,4,6,8]

0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
1	0	1	0	1	0	1	0	1	0

Exemplu

Type

Semne = Set of Char

Var

X: Semne

Variabila X poate primi
 2^{256} valori diferite.

X:= ['a','e','i','o','u']

X:= ['b','c','d','f','g']

Operații cu date de tip mulțime

Var

```
Par: M_Cifre  
Impar: M_Cifre  
Litere: Semne  
Cifre: M_Cifre  
Este: Boolean
```

Atribuire

Variabilele de tip mulțime pot fi inițializate doar prin atribuire.

```
Par:= [0,2,4,6,8]  
Impar:= [1,3,5,7,9]  
Litere:= ['a'..'z']
```

Operații cu date de tip mulțime

Reuniunea a două mulțimi "+"

Este mulțimea formată din elementele comune și necomune ale celor două mulțimi.

`Cifre := [2, 5, 8, 9] + [4, 2, 9]`

`Cifre = [2, 4, 5, 8, 9]`

Intersecția a două mulțimi "*"

Este mulțimea formată din elementele comune a două mulțimi.

`Cifre := [2, 5, 8, 9] * [4, 2, 9]`

`Cifre = [2, 9]`

`Cifre := [2, 5, 7] * [4, 6, 9]`

`Cifre = []`

Operații cu date de tip mulțime

Diferența a două mulțimi "-"

Este mulțimea formată din elementele primei mulțimi, care nu aparțin celei de-a doua mulțimi.

Impar := [1..9] - [2,4,6,8]

Impar = [1,3,5,7,9]

Operații relaționale

Datele de tip mulțime pot să apară în expresii relaționale.

Este := [1,2,3] = [3,2,1]

Este = True

Este := [1..9] >= [2,4,6]

Este = True

Selectarea unei componente prin testul de apartenență

Elementele unei date de tip mulțime nu pot fi accesate direct, dar se permite verificarea apartenenței unui element mulțimii respective, folosind operatorul relațional **In**.

E1 In M

E1 – este o expresie de același tip ordinal cu tipul de bază al mulțimii **M**

M – este o mulțime

C := 'D'

Este := C In ['A' .. 'F']

Este = True

Introducerea multimilor

Type

Tb = <tip ordinal care permite operația
de citire>

Tm = Set of <Tb>

Var

E1: Tb

M: Tm

Datele de tip
multime nu pot fi
nici citite, nici
scrise.

Begin

M:= []

For, While, Repeat

Read.. (E1)

M:= M + [E1]

End

End

Afișarea mulțimilor

Type

Tb = <tip ordinal care permite operația
de afisare>

Tm = Set of <Tb>

Var

E1: Tb

M: Tm

Se organizează
un ciclu care
verifică dacă
fiecare element
posibil aparține
cu siguranță
mulțimii

Begin

For E1:=<primul element Tb> To
<ultimul element Tb> Step 1

If E1 In M Then

Write.. (E1)

End

End

End

Exemplu

De la tastatură se citește un număr natural. Să se afișeze cifrele din care este format acest număr (se vor afișa în ordine crescătoare cifrele distincte ale numărului).

De exemplu, pentru numărul 21514, rezultatul va fi – 1,2,4,5.

- 1.** Introducerea numărului natural;
- 2.** Determinarea mulțimii cifrelor din care este format numărul;
- 3.** Afișarea cifrelor din care este format numărul.

Exemplu

Type

Tb = 0..9

Tm = Set of Tb

Var

Num: Natural

M_Cifre: Tm

Cifra: Tb

Begin

ReadNat (Num)

M_Cifre:= []

While Num <> 0 do

    Cifra:= Num mod 10

    M_Cifre:= M_Cifre + [Cifra]

    Num := Num div 10

End

introducerea
numărului natural

se va forma
mulțimea cifrelor 0..9
în variabila M_Cifre

Exemplu

Afișarea cifrelor din care
este format numărul

```
For Cifra:= 0 to 9 step 1
  If Cifra In M_Cifre Then
    WriteNat(Cifra)
  End
End
End
```

Exemplu

Să se elaboreze un algoritm care citește două numere naturale și afișează cifrele care se întâlnesc în cel puțin unul din ele.

- 1.** Introducerea numerelor naturale;
- 2.** Determinarea mulțimii cifrelor distincte din ambele numere;
  - 2.1.** Determinarea mulțimii cifrelor prezente în Num1;
  - 2.2.** Determinarea mulțimii cifrelor prezente în Num2;
  - 2.3.** Determinarea cifrelor distincte din ambele numere;
- 3.** Afișarea cifrelor care se întâlnesc în cel puțin unul din numere.

Exemplu

Type

Tb = 0..9

Tm = Set of Tb

Var

Num1, Num2: **Natural**

M_Cifre1, M_Cifre2, M_cifre3: **Tm**

Cifra: **Tb**

Procedure Formare (Num: **Natural**, Var M_Cifre: **Tm**)

Var Cifra: **0..9**

Begin

M_Cifre := []

While Num <> 0 **do**

Cifra := Num mod 10

M_Cifre := M_cifre + [Cifra]

Num := Num div 10

End

End

Formarea mulțimii cifrelor
prezente într-un număr
natural

Exemplu

Begin

ReadNat (Num1)

ReadNat (Num2)

Formare (Num1, M_Cifre1)

Formare (Num2, M_Cifre2)

M_Cifre3 := M_Cifre1 + M_Cifre2

For Cifra := 0 **to** 9 **step** 1

If Cifra **In** M_Cifre3 **Then**

        WriteNat (Cifra)

End

End

End

Formarea mulțimii
cifrelor distincte din
reuniunea mulțimilor

Afișarea cifrelor
care se întâlnesc
în cel puțin unul din
numere